VOORSTEL AAN DE GEMEENTERAAD

Onderwerp:	Rekenkamer
Registratienummer:	1298381
Op voorstel presidium:	24 november 2021
Datum vergadering:	25 januari 2022
Portefeuillehouder:	Greet Buter
Rol gemeenteraad:	Kaderstellend

Voorstel in het kort

1. De Verordening op de rekenkamercommissie intrekken;
2. de Verordening rekenkamer gemeente Deurne 2022 vaststellen;
3. € 30.000 beschikbaar stellen voor de uitvoering van de rekenkamer.

Samenvatting

In de raadsvergadering van 3 juli 2019 is raadsbreed een motie ingediend om een discussienotitie voor te leggen om te bezien welke rekenkamer bij Deurne past. In deze motie is gevraagd om de rol van de gemeenteraad, de rekenkamercommissie en inwoners van Deurne hierbij mee te nemen. Daarnaast is in de motie het wetsvoorstel *Versterking decentrale rekenkamers* genoemd, dat op dit moment in de Tweede Kamer ligt. Met de komst van dit wetsvoorstel dient elke gemeente een onafhankelijke rekenkamer te hebben, waar raadsleden geen zitting in mogen hebben.
De commissie Samenleving & Bestuur van 16 september heeft op basis van een discussie-notitie input geleverd voor de samen te stellen rekenkamer. Dit raadsvoorstel en de *Verordening rekenkamer gemeente Deurne 2021* zijn de uitwerking daarvan.

Bijlagen

1. Conceptvacature voorzitter rekenkamer
2. Conceptvacature lid rekenkamer
3. Commissieadvies

Gemeente Deurne

Deurne, 24 november 2021 Nr. 68 / 1298381

AAN DE RAAD

1. Inleiding

Op 16 september 2021 heeft de commissie Samenleving & Bestuur het volgende geadviseerd ten aanzien van de inrichting van de (nieuwe) rekenkamer van Deurne.

1. *Bemensing rekenkamer*
   Gelet op het aankomende wetsvoorstel *Versterking decentrale rekenkamers* bestaat de rekenkamer enkel uit externe leden. Raadsleden hebben dus geen zitting in de rekenkamer. De rekenkamer moet voldoende affiniteit hebben met gemeenten zoals Deurne. Kennis van de gemeente Deurne is een pré, maar de leden moeten op gepaste afstand blijven als bepaalde onderwerpen hen rechtstreeks raken. Leden hebben geen directe betrokkenheid met het werk en de belangen van de gemeente Deurne. Ook hebben zij in de laatste vijf jaar geen vertegenwoordigde functie in de gemeente Deurne namens een politieke partij bekleed.
   Doorgaans bestaan rekenkamers uit 1 voorzitter en 2 leden. Hierbij verdient het de aanbeveling om bij de samenstelling een gezonde mix te hebben tussen ervaring en talent. Bij de samenstelling van de rekenkamer is het daarnaast belangrijk om zoveel mogelijk disciplines te hebben, zoals kennis van juridische zaken, financiën en bedrijfsvoering. We willen dat de samenstelling van de rekenkamer divers is.

2. *Betrokkenheid gemeenteraad*

   <u>Bepalen van onderzoek</u>
   De rekeningcommissie overlegt jaarlijks met de rekenkamer over mogelijke onderzoeksonderwerpen. De rekenkamer wordt gevraagd jaarlijks één groot en één klein onderzoek te verrichten. Het verdient aanbeveling om met de rekenkamer in gesprek te gaan of dit (mede gelet op het budget) realistisch is. Omdat de rekenkamer een onafhankelijk orgaan is, bepaalt zij zelf welke onderzoeken zij verricht.
   De rekeningcommissie is het aanspreekpunt voor zowel rekeningkamer-commissie als gemeenteraad.

   <u>Presenteren onderzoeksresultaten</u>
   De rekenkamer presenteert het onderzoeksrapport in de desbetreffende raadscommissie.

   <u>Nakomen conclusies en aanbevelingen</u>
   Aan de hand van een raadsvoorstel van het presidium wordt de raad standaard gevraagd om de aanbevelingen van de rekenkamer over te nemen.

3. *Betrokkenheid inwoners*
   Inwoners kunnen hun bijdrage leveren door mogelijke onderzoeksopdrachten aan de rekenkamer voor te stellen. Gelet op de discussie in de commissie is het niet wenselijk dat inwoners actief meedoen met het onderzoek. Dit om de onafhankelijkheid van het onderzoek niet te beïnvloeden. Inwoners kunnen natuurlijk wel een bijdrage leveren als daar om gevraagd wordt in enquêtes of interviews.

4. *Samenwerking in de regio*
   Deurne kiest voor een individuele rekenkamer. Het is vervolgens aan de rekenkamer zelf om te beoordelen of men bij bepaalde onderzoeken aansluit bij andere rekenkamers. Op termijn kan bekeken worden of het zinvol is om te fuseren met andere rekenkamers.
   Om een goed netwerk op te bouwen, wordt aansluiting gezocht bij de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers & Rekenkamercommissies (NVRR) en andere netwerken.

5. *Zelfonderzoek versus uitbesteden*
   De rekenkamer Deurne besteedt in principe alle onderzoeken uit. Het is vervolgens de rol van de rekenkamer om dit onderzoek te begeleiden. Op deze manier wordt de onafhankelijk van het onderzoek zoveel mogelijk bewaakt. Kleine onderzoeken en quick-scans kunnen wel door de rekenkamer worden uitgevoerd.

6. *Ambtelijke ondersteuning*
   De griffie levert de ambtelijke ondersteuning aan de rekenkamer. Een medewerker van de griffie is de secretaris van de rekenkamer.

7. *Budget*
   De commissie was verdeeld over het toe te wijzen budget van de rekenkamer. Wel was er eensgezindheid over het feit dat het budget in eerste instantie zo beperkt mogelijk moet zijn. Daarom wordt voorgesteld om te beginnen met een relatief bescheiden budget van € 30.000. Ter illustratie: het budget voor de rekenkamer Deurne-Asten-Someren bedroeg voor Deurne jaarlijks € 35.000. Mocht het budget ontoereikend zijn, bijvoorbeeld omdat de rekenkamer meer onderzoeken doet dan gepland, kan de raad het budget met een begrotingswijziging verhogen.

8. *Vergoeding leden*
   De vergoeding van de voorzitter en de leden van de rekenkamer is gelijk aan de vergoeding van die van de bezwaarschriftencommissie. Dit betekent dat de voorzitter 3 x het normbedrag (in 2021 € 87,23) ontvangt per aanwezige vergadering plus een reiskostenvergoeding van € 0,37 per kilometer. Leden van de rekenkamer ontvangen 2 x het normbedrag per aanwezige vergadering en een reiskostenvergoeding van € 0,37 per kilometer. Het normbedrag wordt bepaald op basis van de circulaire indexering politieke ambtsdragers.

2. Voorstel

1. De Verordening op de rekenkamercommissie intrekken;
2. de Verordening rekenkamer gemeente Deurne 2022 vaststellen;
3. € 30.000 beschikbaar stellen voor de uitvoering van de rekenkamer.

3. Beoogd effect

De rekenkamer onderzoekt de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde beleid (Artikel 182 lid 1, Gemeentewet) en is daarmee van groot belang voor de controlerende en kaderstellende taak van de raad.

4. Argumenten

Deurne heeft op dit moment een slapende rekenkamer. De leden van de rekening-commissie zijn ook lid van de rekenkamer, maar deze rekenkamer is niet actief. In de raadsvergadering van 3 juli 2019 is een raadsbrede motie ingediend om een discussienotitie voor te leggen om te zien welke rekenkamer bij Deurne past. In deze motie is gevraagd om de rol van de gemeenteraad, de rekenkamercommissie en inwoners van Deurne hierin mee te nemen. Daarnaast is in de motie het wetsvoorstel *Versterking decentrale rekenkamers* genoemd, dat op dit moment in de Tweede Kamer ligt. Met dit wetsvoorstel dient elke gemeente een onafhankelijke rekenkamer te hebben. De commissie Samenleving & Bestuur van 16 september heeft op basis van een discussienotitie input geleverd voor de samen te stellen rekenkamer.

Dit raadsvoorstel en de *Verordening rekenkamer gemeente Deurne 2021* zijn de uitwerking daarvan. De rekenkamer onderzoekt de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde beleid (Artikel 182 lid 1, Gemeentewet).

5. Kanttekeningen

Met dit raadsvoorstel wordt geanticipeerd op de toekomstige wetswijziging. Het is dus niet zeker of raadsleden geweerd worden uit de rekenkamer. Omdat het zeer waarschijnlijk is dat de wetswijziging in werking treedt, wordt het evenwel opportuun geacht dit voorstel aan u voor te leggen.

6. Financiën

Voor de rekenkamer is jaarlijks € 30.000 nodig. Uit dit bedrag worden de leden van de rekenkamer en de uitvoering van 1 groot en 1 klein onderzoek bekostigd.

Mocht de rekenkamer het nodig achten om meerdere onderzoeken in een jaar uit te voeren en dat leiden tot extra kosten, dan wordt de raad hierin meegenomen.

7. Juridische aspecten

De *Verordening rekenkamer gemeente Deurne 2021* vormt de basis van de inrichting van de rekenkamer.

8. Communicatie

De *Verordening rekenkamer gemeente Deurne 2021* wordt na vaststelling op de gebruikelijke wijze gepubliceerd.

9. Vervolg en evaluatie

Na vaststelling van het raadsvoorstel zal overgegaan worden tot bemensing van de rekenkamer. Dit zal in samenspraak gebeuren met de rekeningcommissie.

Het presidium van Deurne,

De griffier,	De burgemeester,
R.J.C.M. Rutten	G.T. Buter

Gemeente Deurne

Nr.68a

Verordening rekenkamer gemeente Deurne 2022

DE RAAD VAN DE GEMEENTE DEURNE

overwegende dat de raad in zijn openbare vergadering heeft besloten tot instelling van een rekenkamer volgens artikel 81a Gemeentewet;

gezien het voorstel van het presidium van 24 november 2021;

gelet op de artikelen 81a t/m 81k en de artikelen 182 t/m 185 van de Gemeentewet;

BESLUIT

1. De Verordening op de rekenkamercommissie intrekken;
2. de Verordening rekenkamer gemeente Deurne 2022 vaststellen;
3. € 30.000 beschikbaar stellen voor de uitvoering van de rekenkamer.

Artikel 1 Begripsbepalingen
In deze verordening wordt verstaan onder:
a. wet: de Gemeentewet;
b. raad: de raad van de gemeente Deurne;
c. rekenkamer: de rekenkamer van de gemeente Deventer als bedoeld in artikel 81a Gemeentewet;
d. college: het college van burgemeester en wethouders van Deurne;
e. voorzitter: de voorzitter van de rekenkamer Deurne;
f. rekeningcommissie: de rekeningcommissie van de gemeente Deurne;
g. ambtelijk secretaris: secretaris van de rekenkamer Deurne.

Artikel 2 Rekenkamer
1. Er is een rekenkamer die door de raad is ingesteld.
2. De rekenkamer voert onderzoek uit naar de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van door het bestuur gevoerde bestuur als bedoeld in artikel 182, eerste lid, van de Gemeentewet.

Artikel 3 Samenstelling, benoeming en zittingsduur
1. De rekenkamer bestaat uit drie externe leden, waaronder de voorzitter.
2. De voorzitter en de externe leden worden voor een periode van zes jaar benoemd
3. Voorzitter en leden kunnen voor maximaal één keer voor een periode van zes jaar worden herbenoemd door de raad.
4. Alvorens tot benoeming wordt overgegaan, wordt van iedere voorgedragen kandidaat overlegd:
   a. de mededeling dat deze de benoeming zal aanvaarden;
   b. een overzicht van diens overige functies;
   c. een Verklaring omtrent Gedrag.
5. De leden van de rekenkamer vervullen geen betrekkingen die ongewenst zijn met het oog op een goede vervulling van hun ambt of handhaving van hun onpartijdigheid en onafhankelijkheid of van het vertrouwen daarin.

Artikel 4 Ontslag en schorsing

1. De leden van de rekenkamer kunnen door de raad worden ontslagen respectievelijk op non-activiteit gesteld.
2. De rekenkamer bericht de rekeningcommissie als een van de ontslaggronden als bedoeld in artikel 81c, zesde of zevende lid, of als gronden voor non-activiteit als bedoeld in artikel 81d, eerste of tweede lid, van de wet zich voordoen.
3. In de gevallen, als bedoeld in tweede en derde lid van dit artikel, adviseert de rekeningcommissie de raad over de vraag of al dan niet moet worden overgegaan tot ontslag, respectievelijk het op non-activiteit stellen, van het desbetreffende lid van de rekenkamer.

Artikel 5 Vergoeding leden rekenkamer

1. De voorzitter en de leden ontvangen een vaste vergoeding per bijgewoonde vergadering, alsmede een vergoeding voor (mogelijke) reiskosten.
2. De vergoeding voor de voorzitter is gelijkgesteld aan de vergoeding voor de voorzitter van de bezwaarschriftencommissie.
3. De vergoeding voor de leden is gelijkgesteld aan de vergoeding voor de leden van de bezwaarschriftencommissie.
4. De vergoeding genoemd in het eerste lid komt ten laste van het budget van de rekenkamer.
5. De in het eerste lid bedoelde vergoeding bedraagt:
   a. voor de voorzitter: € 261,69 (driemaal het normbedrag, in 2021 € 87,23, op basis van de jaarlijkse circulaire indexering politieke ambtsdragers, alsmede een reiskosten-vergoeding van € 0,37 per kilometer).
   b. voor de externe leden: € 174,46 (tweemaal het normbedrag, in 2021 € 87,23, op basis van de jaarlijkse circulaire indexering politieke ambtsdragers, alsmede een reiskostenvergoeding van € 0,37 per kilometer).

Artikel 6 Ambtelijk secretaris

1. De rekenkamer wordt bij de uitoefening van haar taken terzijde gestaan door een ambtelijk secretaris.
2. De secretaris legt rechtstreeks verantwoording af aan de rekenkamer over de wijze waarop de ondersteunende taken worden verricht. De functie is binnen de organisatie belegd bij de griffie.

Artikel 7 Onderzoeksprogramma en onderzoeksopzet

1. De rekenkamer stelt voor 1 januari, mede aan de hand van aangedragen onderwerpen op een groslijst, een onderzoeksprogramma voor het komende jaar vast. De rekenkamer bepaalt zelf welke onderwerpen zij onderzoekt.
2. De rekenkamer overlegt periodiek met de rekeningcommissie over mogelijke relevante onderwerpen voor onderzoek en draagt zorg voor een goede afstemming met de raad over haar werkzaamheden.
3. De voorzitter doet mededeling van een voorgenomen onderzoek aan raad, college, ambtelijke organisatie en andere betrokkenen, alsmede aan de lokale media.
4. De rekenkamer kan besluiten tot een verkennend onderzoek/vooronderzoek, alvorens definitief te besluiten tot een bepaald onderzoek. Van een voorgenomen verkennend onderzoek hoeft geen mededeling te worden gedaan de raad, het college, ambtelijke organisatie of andere betrokken.
5. De rekenkamer stelt een onderzoeksopzet op en vast.
6. De in het vorige lid bedoelde onderzoeksopzet wordt door de rekenkamer ter kennisneming aan de raad, het college en de ambtelijke organisatie verstuurd.

Artikel 8 Verzoek

1. De raad kan de rekenkamer een gemotiveerd verzoek doen tot het instellen van een onderzoek.

2. De rekenkamer bericht de raad binnen een maand of en in hoeverre aan dat verzoek zal worden voldaan. Indien de rekenkamer niet aan het verzoek van de raad voldoet, zal zij daarvoor goede gronden aanvoeren.
3. Indien de rekenkamer niet beschikt over (voldoende) budget om gehoor te geven aan een verzoek van de raad, zal de rekenkamer met de raad in overleg treden over het verstrekken van budget.

Artikel 9 Bevoegdheid tot het inwinnen van inlichtingen

1. De rekenkamer is bevoegd bij alle leden van het gemeentebestuur en bij alle ambtenaren de mondelinge en schriftelijke inlichtingen in te winnen die zij nodig acht voor de uitvoering van de onderzoeken. De leden van het gemeentebestuur en de ambtenaren van de gemeente zijn verplicht de gevraagde inlichtingen binnen de door de rekenkamer gestelde termijn te verstrekken.
2. De rekenkamer is bevoegd inlichtingen in te winnen en onderzoek in te stellen bij organen, diensten en instellingen als bedoeld in artikel 184 van de Gemeentewet. De organen, diensten en instellingen zijn verplicht de gevraagde inlichtingen binnen de door rekenkamer gestelde termijn te verstrekken.

Artikel 10 Rapportages

1. De rekenkamer legt de resultaten van haar onderzoek vast in een nota van bevindingen
2. De rekenkamer stelt de betrokkenen in de gelegenheid om binnen een door haar te stellen termijn, die tenminste twee weken bedraagt, hun zienswijze op de bevindingen uit de concept nota aan de rekenkamer kenbaar te maken. De rekenkamer bepaalt wie als betrokkenen worden aangemerkt. Betrokkenen zijn in ieder geval degenen van wie hun taaktuitvoering ook bij het onderzoek is betrokken.
3. De ingediende zienswijze wordt door de rekenkamer van een reactie voorzien en verwerkt in de nota van bevindingen.
4. Na vaststelling door de rekenkamer van de nota van bevindingen wordt het door de rekenkamer voorzien van conclusie en aanbevelingen, het bestuurlijke rapport. Het bestuurlijke rapport met conclusies en aanbevelingen wordt aan het college gestuurd voor een schriftelijke reactie binnen drie weken. Het college deelt in zijn reactie tenminste mee:
   a. welke conclusies en aanbevelingen worden gedeeld;
   b. de motivering indien conclusies en aanbevelingen niet worden gedeeld.
5. Na definitieve vaststelling door de rekenkamer wordt het eindrapport aan de raad aangeboden, inclusief de reactie van het college en een nawoord van de rekenkamer. Een afschrift van het eindrapport wordt toegezonden aan het college en de betrokkenen.

Artikel 11 Budget

1. De rekenkamer is bevoegd binnen een aan haar bij de begroting beschikbaar gesteld budget uitgaven te doen ten behoeve van de uitvoering van haar taken.
2. Ten laste van het in het voorgaande lid bedoelde budget worden de kosten gebracht van:
   a. de vergoedingen aan de voorzitter en de externe leden;
   b. ingehuurde onderzoekers;
   c. externe deskundigen die eventueel door de rekenkamer zijn ingeschakeld;
   d. eventuele overige uitgaven die de rekenkamer nodig acht voor de uitoefening van haar taak.
3. De rekenkamer stelt elk jaar vóór 1 april een jaarverslag op van haar werkzaamheden en van de uitvoering van het onderzoeksprogramma als bedoeld in artikel 185, derde lid van de wet.
4. De rekenkamer is voor de besteding van het budget uitsluitend verantwoording verschuldigd aan de raad.

Artikel 12 Reglement van Orde

De rekenkamer stelt een reglement van orde voor haar vergaderingen en andere werkzaamheden vast. Zij zendt het reglement na vaststelling ter kennisneming aan de raad.

Artikel 13 Inwerkingtreding
Deze verordening treeft in werking met ingang van de dag na datum van bekendmaking.

Artikel 14 Citeertitel
Deze verordening kan worden aangehaald als 'Verordening rekenkamer gemeente Deurne 2022'.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 25 januari 2022.

De griffier, De voorzitter,

(R.J.C.M. Rutten) (G.T. Buter)